

Volja v Ljubljani

in po pošti:

1. letnik K 84—
2. letnik 42—
3. letnik 21—
4. letnik 7—

Za izvozništvo:

1. letnik K 95—
2. letnik 50—
3. letnik 26—
4. letnik 9—

Jugoslaviji

za planone naročbe brez
posiljanja denarja se
moremo oglasiti.

Posilniki naj posiljajo
naročnine
nakaznico.

Posilniki po po-
šti in s
ar 45 na
vse, za enkrat popu-
sta.

Izvoznik je na Starom trgu št. 18. Telefon
330. Upravištvu je na Martijem trgu
št. 8. Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka volja 40 vinarjev.

Vprašanjem glede izdajatelja L. dr. se naj pri-
loži na odgovor dopisnice ali znamka. — Dopisi
naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Važne konference o ustvaritvi podonavske federacije za Jugoslavijo, Čehoslovaško, Poljsko, Romunsko in Nemško Avstrijo. — Italija nasprotuje federaciji. — Ljening in Trocki zbežala iz Moskve. — Koroški Nemci pripravljajo plebiscit. — Del Koroške in Stajerske pripade Jugoslaviji.

Nemška obmejna propaganda.

Nemška premija 25.000 kron na Shermana Milesa. — Nemci izdali velikanske svote za podkupljenja.

Maribor, 21. maja. (Poš. por.) Sedaj prihajajo jasna poročila in dokazi o nasilni in zločinski propagandi koroških Nemcev med koroškimi Slovenci. Nemci niso štedili z denarjem, niso se sramovali nobenega še tako podlega sredstva v dosego svojih namenov. Mobilizirali so tisk, mobilizirali so elemente najnižjih vrst, napeli so vse sile, da „osvobode Koroško“.

Brezobzirni macchiavelizem nemških nacionalistov, se jasno razbere iz dveh pisem, pisanih v Celovcu sredi januarja, ozir. začetkom februarja t. l. na nekega nadporočnika na Koroškem.

Kakor znano, je meseca januarja ameriška komisija pod vodstvom podpolkovnika Shermana Milesa proučevala narodnostne meje na Koroškem. Koroški Nemci, ki že od nekdaj trobijo v svet, da ni nikdo pod božjim solncem srečnejši in zadovoljnejši kot koroški Slovenci pod nemškim jarmom (to dokazujejo zlasti zadnji dogodki), tako da se ti zadnji kar ne morejo ločiti od svojih najboljših prijateljev Nemcev, so se očitno naenkrat zbal, da bi morda ta ameriška misija ne spoznala in ugotovila resnice. Ponudili so zato naslovljenemu v prvem pismu 25.000 kron kot premijo za usmrtni Milesa, ako bi njegova razsodba ne bila ugodna za Nemce. Umor bi se moral izvršiti na jugoslovanskih tleh, da se tako zvrne ves sum na Slovence. V drugem pismu pa že bridko očitajo naslovljenca, zakaj da ni izvršil umora. Ker ameriška misija ni ugodila nemški zahtevi, da

se podredi vse slovensko ozemlje na Koroškem nemški upravi, je deželni zbor z vso gotovostjo pričakoval, da bo Miles izginil še pred določitvijo demarkacijske črte.

Iz obeh pisem je razvidno, da so Nemci potrošili velike svote za nemško propagando o priliki potovanja ameriške misije v Velikovec, Pliberku, Guštanju, Spodnjem Dravogradu ter za propagando med vojaštvom. Od zadnje so pričakovali očitne koristi v končnih bojih.

Izvirnika obeh pisem, ki sta bili oddani na pošto na jugoslovanskih tleh, da se izogneta obmejni cenzuri, se nahajata v rokah pristojne politične oblasti.

Nemci na Koroškem organizirajo plebiscit.

Nemškutarji na delu.

Jesenice, 21. maja. (Izv. por.) Koroška deželna vlada organizira in pripravlja plebiscit v slovenskem delu Koroške. Na delu je ves agitačni aparat. Plebiscit pričakujejo v naj krajšem času.

Pritisk na slovenska županstva. Vse nemške stranke skupno nastopajo.

Jesenice, 19. maja. Okrajno glavarstvo Beljak je pozvalo 18. t. m. župane na sestanek v Rožek. Odšli so se slovenski župani iz Vernberga, Lipe, Logavas in St. Jakoba ter šest županov nemškutarjskih občin. Iz Beljaka so prišli 4 zastopniki in sicer: 1 soc. dem., 1 kršč. soc., 1 nemški dem. in dr. Lahovnik. Vzrok sestanka je bilo ljudsko glasovanje. Zastopniki beljaškega glavarstva so tekmo-

vali med seboj v blatenju Srbov in Slovencev in dajali navodila za glasovanje. Opozarjali so Slovence, da naj glasujejo za Nemško Avstrijo, da se s tem izognejo sitnostim, ker Nemci se tudi sili ne bodo umaknili. Lahovnik, renegat, je povdarjal posebno soglasje med koroškimi Nemci in Slovenci, rekoč da je tudi on Slovenec. Odgovarjal mu je župan iz Lipe in slikal trpljenje internirancev, češ, da je sam bil 14 dni interniran. S tem jih je spravil v hudo zadrego. Izgovarjali so se na zatrdilo provizorične koroške deželne vlade, da bodo vsi nedolžni finančno oškodovani za vse telesne in duševne muke. Zahtevali so od županov, naj takoj pričnejo s predpripravami.

V nedeljo 18. t. m. so vse tri nemške stranke odpovedale že napovedane politične shode in sklenile, da opuste vse priprave za volitev v deželni zbor in da bodo prirejale skupne shode v taki zvanem mešanem ozemlju, ter pripravljale ljudstvo za glasovanje. Dr. Lahovnik je opozarjal posebno st. venske župane, naj zastavijo ves svoj vpliv, da se vojaki odzovejo mobilizaciji in s tem dokažejo skupno voljo, braniti Koroško proti Jugoslovanom, če treba s silo.

VLADIMIR LEVSTIK.

95 nadaljevanje.

Isnjeva repatica.

Ihtenje ji je udarilo v grlo z dušecim kašljem vred ter jo zvrlo na kolena. Meta, katero je gnalo srce, da bi zapela gospodični grofovo čast in hvalo, jo je našla, kako si je grebla z bledimi, že polumrliskimi prsti v lase in jecala:

»Zakaj se ne da popraviti — Bog, o Bog!... Zakaj ne utihne glas, ki ponavlja od zore do mraka: zaman!... zaman!... zaman!...«

A tudi grofove misli so bile manj vesele, nego bi človek sodil po storjenem dobrem dejanju. Komaj se je zaklenil v svojo sobo, že mu je padla krinka z lice in pokazal se je zbežan obraz, poln razočaranja in brezupja.

»Zaman!« je stokal. škripaje z zobmi in zari-vaje glavo v blazine divana, ki je stal v najtesnejšem kotu spalnice. »Nič ne pomaga... Nobena do-brota mi ne pomore, da bi preživel le eno minuto kot človek, ki ga nič ne loči od drugih, nobeno sovraštvo, noben greh, noben dolg! Tolikanj sem si zanikaval njih lažno moralo — in komaj me ona spomni snočnje, tatvine, že rdim ko zasačen, tresem se, kakor bi stal pred sodniki, in čutim v slehernem svojem prekletem živcu, da nisem vreden biti njen tolažnik in gledati njeno obličje, vzlic vsej nesreči, ki naju družijo... Zame ni miru, ni utehe; ostaja mi zgolj moja temna, jezna pot... Hvala Bogu, da je kratka!«

In sredi teh dvomov o sebi se je zavedal, kako mu žari v duši čedalje svetleje, ozarjena z zmerom nečnejšim hrepenenjem, podoba bolne sosedice...

»Odtod obotavljanje, izgovori pred samim seboj in odlašanje od dneva do dneva!« si je kimal po-bitu. »Se davi, ko sem šel od Dore, sem mislil nanjo, vso pot... Saj čudo ni; tiha simpatija, dobrotna in molčeča ljubezen brez želje po izpolnitvi... čuvstvo, pretkano z mislimi na smrt in grob, bi bilo baš pravo zame v teh dneh pred obračunom... In končno,« je vzkliknil zdajci, »kdo mi ga prepoveduje? Če sem se postavil zoper nje, jim vendar ne bom priznal v odločilni uri, da imajo prav zoper mene! Ali je dobrota greh? Da bi bilo tistih pettisec sramota zanjo, ker jih ima iz moje roke — kdo pravi? In če — naj bo... Marija ni zadnje bitje, ki ga oskrumi gorje v svojem hlastanju po tolažbi; srečni žalijo huje, neodpušljiveje... Toda kaj, ako me vpraša? Ne morem bi ji lagati; zdi se, enkrat se ji sam izpovem. Mogoče je tudi, da pride moja ura, preden ona izdihne... Ali me bo obsojala... zaničevala?... Gotovo, več ko gotovo... Naj me! Njeno zaničevanje ne bo prvo, ne bo edino, ne poslednje, ki pade na moje srce; vse to mi ne brani biti srečnemu v tem, da sem ji dober... da jo ljubim — le priznajmo! Ona ne ve, da imam jaz prav, ne, oni!... jaz in nihče drugi, kljub vsemu in vsem!«

Odleglo mu je. Z nekakšno vdanostjo je začel premišljati, kaj vse se napravi za njo in kako ji bo izkušal poplačati z dobrim, kar so drugi storili njej in njemu z zlim. Usmiljene sanje so ga obdale

kakor sveži, krepilni zrak nove pokrajine, v kateri ni bival nikoli dotlej.

»Zdi se, da sama ne upa več zdravja,« je ugibal še na poti k Smučiklasovim. »Toda nemogoče ni; morda jo prepovorim in spravim kam, v sanatorij na jug — saj sredstev ne manjka! Smučiklas ima še dovolj, Grabunec je bogat — med in mleko teče po mojem Kanaanu; pomorem ji z zlatom krivičnikov, in če ni rešitve, jo vsaj osvetim; to naj bo moj izgovor, moja opravičila pred njo, ako napoči dan priznanja... Da, da, nazadnje, tik preden se vse razjasni, pojdem k nji po slovo in na izpoved. Tako lahko bi se spravil odtod, če bi padla ženska solza na mojo glavo in bi slišal glas: Opuščam ti... zakaj tvoja ljubezen je bila vendar najboljša; le mi nesrečniki vemo, kaj je ljubezen in dobrota!...«

Poln hladne trdnosti je stopil v odvetnikov kabinet in sprejel dolgovestno izjavo njegovega sožalja. Smučiklas si je na tistem čestital, videč, kako gine z grofovega obličja užaljenost nad našimi slabimi varnostnimi organi ter se umika prijaznejšemu razpoloženju, na katero je gradil zelo trezne in smelo očitane račune. Brez dolgih prehodov je omenil da grof ne more ostati »kar tako«, in mu izročil že pripravljeno vsoto, še nekaj večjo od prvega posojila. Gost se ni dolgo branil, toda poznalo se mu je, kako ga tlačil zavest, da mora biti vsled nesrečnih okoliščin v nadlego »tako šarmantnim ljudem«.

(Dalje)

čez mejo. Vlak je odhajal. V zadnjem hipu sem ga še dohitel; nisem imel več časa iti po nahrbtnik v svoje stanovanje, edino kovčeg je bil še pravočasno naložil moj tovariš.

Bilo je 9. vel. travna. Slučajno je peljal en stroj iz Maribora v Vuzenico, drugi vlaki so vozili samo do Vuhred-Marbeka. Ker nikdo ni vedel naslikati pravega položaja, sem se hotel osebno prepričati, kako je s stvarjo, če je Meža prosta in moje stvari še vse na mestu.

Ravno za ovinkom je stala. bila bi neumnost, streljali bi za menoj in me na kratko razdalje gotovo zadeli. Ojunačil sem se in šel naprej, naj pride kar hoče. Povedal sem jim, da sem nemški uradnik iz Maribora, Jugoslovani, ki so me pognali čez mejo in sedaj sem na poti v svojo domovino, na Koroško, v bližino Beljaka. Slovensko kokardo sem še pravočasno skril v žep. Peljali so me k nadporočniku, poveljniku graške visokošolske legije, kjer sem bil zasiljen, če še niso vrgli Stajerci Jugoslovane iz Maribora, ali prihajajo in kakšna ojačenja, kje se nahajajo v bližini jugoslovanske vojske in kako močna i. t. d. Povedal sem mu seveda vse narobe. Verjel mi je, izpustil in voščil še srečno pot.

Ko pridem iz gozda pred hišo lesnega trgovca — — —, ki je zaveden Jugoslovani in je pravočasno pobegnil, ostala je doma samo žena in hčerka, me slednja zapazi in povabi v hišo. Gerentu Werdnigu so požgali skedenj, oropali shrambe, odgnali živino. Trgovino Kaiserjevo so oropali in poškodovali. Pri Aicholzerju so praznovali Nemci in nemčurji „Siegesfeier“. Prišla sta na to slavnost celo prejšnji postajni načelnik Bernhard in vodja kurilnice Wallner iz Beljaka, Frankfurtarice in rdečo-bele zastave so visele vse vprek, vojaki so metali za kratek čas ročne granate v Dravo. Pokalo je na vseh koncih in krajih in begalo ubogo prebivalstvo, ki čuti slovensko in ni pobegnilo.

V postajo si nisem upal pogledat, kaj je z mojimi stvarmi. Poslal sem ženo nekega prožnega nadziralca, ki je bil prej od službe odstavljen, sedaj pa je opravljal zopet službo, naj pogleda, kaj je z mojimi nahrbtnikom. Ni ga več našla, vrata vlomljena, stvari pokradene. Kaj mi preostaja. Brez perila in drugih potrebščin za življenje

neobhodno potrebnih! Kupovati v teh dragih časih ne gre. Sklenil sem, da grem domov. Če sem riskiral tu sem, pa še naprej, domov, na — pri Beljaku. (Konec prih.)

Sejete veter, a želi boste vihar.

Naš upravnik v Ptujju je prejel sledeče pismo, ki ga podajemo dobesedno: Ljubljanski pritepenec! Ti nasilneš misliš, da si gospodar od Ptujja. Zdaj še nisi in tudi ne boš tako hitro. Če misliš tako delati tukaj, je boljše za Tebe da pobereš Tvojo Jugoslavijo in greš od kod si prišel, drugače bomo mi tudi enkrat steboj javno naredili. Te bomo tako dolgo topli da bodo vse hišne številke drugo gori, zastopiš nasilneš hujskar, dol s Teboj pri nas neboš imel dolgo sreče ljudi fopati pritepenec posilni, če bi od nas eden prišel v Ljubljano in bi hotel tako pravico imeti ko jo imaš Ti kaj naredijo z njim obesijo ga kak so Srbi navajeni. Mi nismo popovski podrepniki tko ko Ti lažnjivec. Nam tudi ni nobeden sovražnik, je italijan ali nemec. Naši sovražniki so prve vrste popji, kapitalisti, jezični dohtorji in zdajna vlada, tega hujskači nevidite, da je vsak dan vse dražje odkod je to mi dobro znamo. Prej v vojskinem času ni bil živč tako drag ko je zdaj gdo je tega kriv? Čas je da bi začele cene padati pa ne zmiraj naraščajo, zato se malo skrbite, pa ne za politiko in vojsko, kaj pa mene skrbi zemlja, katera je zasedena. Delati moramo, smo pod nemci ali italijani. Vi jugoslovani naprednjaki in Vaša vlada ste se nam dobri skazali kako bi nam šlo, lažnjivci da znaste mi ne damo miru mi bomo volili ne Vi, ki nič ne trpite capini. Pod Avstrijo nam je slabo šlo in pod Srbi pa bo desetkrat slabše, zato prej proč od Srbije mi čemu republiko, tudi ne Tvojega lažnjivega časnika. Zdaj se nam grozi z prekim sodom le vun z žnijam nesramneži nesramni. Avstrijo šinfate, da jih je toliko bilo nedolžno obsojenih in ta vlada še je slaboša. Samo pazite kaj boste naredili z naglo sodbo. Vi nas, mi Vas, človek je človek eden ali drugi, ta odstavek lahko daš v Tvoj lažnjivi časopis, da Vas bomo klali kmalu ko svinje kaj si eden prosi, mora dobiti. Vi nas uboge delavce hočete drugo trpine imeti, o ne dol z kapitalizmom živjo boljše vizen mi smo tudi ljudje ne samo Vi boljši, mi moramo za Vas delati, da Vi frakujete. Zatorej konec hujskarij, če ne bo drugače posebno z Teboj moramo obračunati pritepenec. Več ptujčanov.

Original tega pisma smo poslali Deželni vladi v Ljubljani.

Res je, da so cene živlenskimi potrebščinam sedaj v Jugoslaviji narasle, da so sedaj višje, nego so bile

lani v stari Avstriji. Tega pa ti socialistični modrijani ne pomislijo, da so vse to posledice izsesavanja Nemcev in Madžarov skozi 4 leta, ko so neusmiljeno rekvirirali po naših krajih, ko so na stotine in tisoče vagonov živeža in na stotisoče glav živine nasilno pobrali nam in odpeljali v lačenberško nemško Avstrijo, v Nemčijo in celo na Turško. V Jugoslaviji še ni nič zrastle, kar je lani zrastle, so nam tudi pobrali in odpeljali in kar nam je ostalo, kar smo poskrili in rešili, je še vedno boljše in cenejše nego je sedaj v takim hujskačem tako zaželjeni blaženi Nemški Avstriji, kjer stane kilogram masti 100 in več kron, kjer ni krompirja in ne moke. Pri nas ni lakote in tudi ne take brezposejnosti, kakor v lačenberški Avstriji. Če torej govorniki po shodih in zabavljači po oštarijah hujskajo delavstvo, je to demagoštvo. Draginja torej ne more biti človeku z zdravim razumom vzrok za sovraštvo zoper Jugoslavijo, temveč le zlobnost in narodno sovraštvo.

Povedali smo že, da je tudi naše uredništvo v Ljubljani ozir. g. Anton Pesek dobil par sličnih anonimnih grozljivih pism — da bo Ljubljanca pordečila in zasmrdečala itd. Vidi se, da gre v klasje hujskanje „Napreja“, da bomo dobili mi „psi“ pri „Jugoslaviji“ brco, da bomo odleteli na luno itd. Posurovelost gotovih ljudi je res neverjetna in Jugoslovanska (li) soc. demokratska stranka daje takim ljudem s hujskanjem v svojem oficinem glasilo „Napreju“ še vzpodbudo. Ali je državno pravdnitvo slepo in gluho, ali pa je že v službi boljševiške faklaze? — „Jugoslavijo“ se zaplenili in pobelili, ker se je zavzela za pošteno ime slovenskega vojaštva, ki je bilo na Koroškem ter pokazala na prave krivce — koroške žaloigre, „Naprej“ pa nemoteno piše in objavlja najostudnejše poživinjene izbruhe ter hujska in daje tako vzpodbudo „ljudem“, ki jim je vseeno, kdo zasede našo zemljo, Nemec ali Italijan in ki že naprej obetajo, da bodo zavedne Slovence klali kakor svinje.

Opetovano smo pisali, da so v vsaki stranki izrastki, katerih se pa skuša vsaka poštena stranka otresti ter smo opozarjali na take izrastke v soc. dem. stranki, svarili jo pred nemškutariji, a oficelni organ JSDS. „Naprej“, namesto, da bi bil okrcal te ljudi, jih je še jemal v zaščito ter surovo hujskal zoper nas imamo dokaze, da se je celo na soc. dem. shodih na Kranjskem in na Stajerskem javno hujskalo zoper naš list, kaj in kako se pa hujska po oštarijah, dostojen človek niti povedati ne more.

Gospodje sodrugi, sejete veter, a želi boste vihar, ki bo odnesel in zadušil tudi vas. Nemškutarija vam bo zrasla čez glavo in posurovelost pre-

vladala vsak preudarek, če ne krenete takoj na druga pota.

Nas pa ne spravijo niti grožnje, da bo Ljubljanca pordečila in zasmrdečala; niti, da nas boste klali kakor svinje, niti da nam boste dali brco, da bomo odleteli na luno — s poti, na kateri smo. Zvesto bomo vztrajali na braniku ter klicali k obrambi naših zatiranih, teptanih obmejnih držav in sester, budili bomo narodno zavest, krepili narodni ponos v našem ljudstvu ter razkrinkovali tudi še nadaljena naša najhujše sovražnike — naše notranje narodne nasprotnike.

Nas ne veže noben gnil kompromis! — S hinavci, brezdomovinci kompromis v sedanjem času je izdajstvo. O Tugomer, o Tugomer, kolikokrat se bo še tvoja lahkovernost bridko maščevala nad našim ubogim ljudstvom. — Voditelji naroda, ki v sedanjih bridkih v pravem pomenu besede turških časih, ne najdejo besedice obsodbe za naše notranje sovražnike, temveč sklepajo z njimi še celo kompromise, o vas bo pisala zgodovina še hujšo obsodbo kakor o Tugomeru.

Ko gre za življenje ali smrt, za svobodo ali suženjstvo, za bitialinebiti, nas ne bodo rešile koristi ali nekoristi te ali one politične stranke, obziri in galantnost, taktičnost in kompromisi in kaj je še več puhlih fraz, praznih besedi, ki so pa le izraz nemoči, nezmožnosti, strahopetske domišljavosti in osebnega ter strankarskega koristolovstva in koristarstva — rešilo nas bo le in edino le narodno navdušenje, požrtvovalnost in pogum, brezobzirnost in jeklena odločnost.

Slovenski narod strni se navdušeno v neustrahšen boj zoper svoje zunanje in notranje sovražnike. Premagali smo divje Avarje in Hune, pesoglavce in krvooločne Turke, ohole grajščake in požrešne Avstrijance pa bomo tudi nadute Nemce in pohlepne Italijane.

Pogum velja, odločnost in trdna volja!

Lastna korist in ljubezen do domovine nam vелеvata, da podpišemo državno posojilo.

A. Cerar-Danilo.

Narodno gledališče v Ljubljani proslavi 23. maja 1919. jubilarni večer svojega neumornega člana g. A. Cerar-Danila ob priključitvi njegovega štiridesetletnega umetniškega delovanja s prireditvijo Schönherjeve komedije življenja „Zemlja.“

Anton Cerar-Danilo je bil rojen 11. novembra 1858. v Ljubljani. Obiskoval je šolo pri sv. Jakobu, pozneje pa ljubljansko realko. Kot sedemnajstletni mladenič je nastopil prvič na odru v Lowoodski siroti. Igral je ulogo barona Strenwortha. Ze ta njegov prvi nastop je vzbudil pozornost tedanjega vodje slovenskega gledališča Petra Grasellija, ki je videl v njem vsa svojstva igralca. Danilo je bil angažiran.

Po drugi sezoni njegovega gledališkega delovanja je nastala kriza in gledališče se je zaprlo, ker so vsi igralci odšli. Danilo, ki je čutil v sebi nagon do umetniškega delovanja tudi v težkih časih, je za časa krize nastopal v „Rokodelskem domu.“ Njegov prijatelj, jurist Viktor Eržen, tedanji

namestnik Jurčiča, ki je že prej spoznal Danilov gledališki talent, ko je še kot dijak v družbi nekega Stauferja igral privatno „Razbojnik“ in druge komade v nemškem jeziku, mu je preskrbel na Dunaju gledališko podporo kneza Windischgratza — mesečnih 45 gld. Danilo bi moral takoj odpotovati na Dunaj, toda dr. Jož. Stare mu je odsvetoval, da naj raje ostane v Ljubljani. Tudi njegovi prijatelji so ga pregovorili. Tako je ostal Danilo doma in se popolnoma posvetil svoji umetniški izobrazbi in napredku slovenskega gledališča.

Vkljub slabim gmotnim razmeram je napredoval Danilo vedno bolj. Svoje uloge je predstavljal vedno s čistim umetniškim duhom, ki je oživljal v občinstvu umevanje do lepote in umetnosti na odru. Gledališki kritiki tedanje dobe so brez izjeme hvalili njegovo umetniško delovanje. Veliko idealizma in energije je moral imeti Danilo, da je mogel izpopolniti svoj talent, kajti tedanje razmere pri gledališču so bile silno slabe. Tako je dobil Danilo n. pr. po sezoni l. 1882. — kot najboljši igralec — 9 gld. gaže. Več niso mogli

dati, ker so morali plačati dolgove prejšnjih sezij.

Veliko gledaliških kriz je moral preživeti Danilo, toda nikdar ni obupal nad svojim poklicom. Kadar je bilo gledališče zaprto, je zbral okoli sebe diletante in prirejal z njimi predstave. Gostoval je tudi večkrat na Hrvaškem in v Srbiji. Danilo je ostal vseskozi zvest samemu sebi. Ko so odhajali drugi v svet, je ostal on doma, ker je vedel, da je njegovo umetniško delovanje v domovini večjega pomena, kakor pa vsa priznanja v tujini. Ko so se ob zadnji krizi pred vojsko zaprla vrata slovenskega gledališča, je otvoril Danilo „Malo gledališče“, da ne ostane Ljubljana brez odra in on ne brez kruha. Danilo se je pečal tudi z literaturo in marsikateri njegovih spisov, ki jih je napisal ne kot literat, ampak kot igralec, ostane važen dokument v zgodovini gledaliških kriz.

Danilo je igral in še igra vse uloge. Celih 22 let je igral ljubimске uloge. On je povsod, kjer ga potrebujejo. 26 nastopov v mesecu in poleg tega še sodelovanje v opereti ne zmore vsak igralec. Danilo je umet-

nik, ki vstvarja, kateremu je igranje na odru živlenski poklic. Ko so ga v zadnji sezoni slučajno prezrli z angažiranjem, ni spraševal po vzroku te „pozabljivosti“, ampak je pridno delal naprej, kakor mu je velevala njegova umetniška dolžnost. Danilo ni samo odkritosrčen umetnik, ampak tudi odprti človek, ki ne pozna raznih spletkarij za kulisami.

Po dolgih štiridesetih letih svojega delovanja za razvitok slovenskega gledališča je dočkal Danilo, da je svoboda jugoslovanske domovine zagotovila svobodo tudi našemu Narodnemu gledališču. Nikdar več se ne bodo zaprla vrata našega narodnega svetišča, v katerem se vrši 23. maja častni večer v proslavo g. Danila.

Slovensko občinstvo, kateremu je g. Danilo preskrbel že toliko lepih ur s svojo umetnostjo, bo gotovo napolnilo na jubilejni večer Operno gledališče, da poplača dolg hvalečnosti svojemu „Staremu Kremenu“. N. St.

Naše severne meje.

Nemške patrulje izzivajo. — Začetek novih bojev.

Ljubljana, 21. maja. LDU poroča ob deveti uri dop. iz uradnega vira: Nemške patrulje se vsak dan približujejo našim postojankam ter jih obstreljujejo s puškami in strojnimi. Naše čete jih preženejo vsakokrat z ognjem. Tako smo 20. t. m. zvečer in ponoči odbili sovražne patrulje južno Spodnjega Dravograda pri točki 513 in pri Sv. Roku. Sovražna artilerija je delovala proti Soboti in Sv. Danijelu v Dravski dolini. V odseku Slovenj Gradec je obstreljevala St. Janž, Sv. Peter in Sv. Rok. Istotako so Nemci streljali na naše posadke na Ljubelju. Naša artilerija je z uspehom odgovarjala.

Zavednost obmejnih Slovencev. — Slovenski fantje dohajajo k svojim četam.

Maribor, 21. maja. (Izv. por.) Slovenski mladeniči in možje občine Ceršak ob Muri so pokazali odločno in javno, da streme po skupni svobodni državi in se zavedajo nevarnosti in resnosti položaja. Pozivu k orožnim vajam so se odzvali polnoštevilno. Pod vodstvom mladeniča Hercoga so skupno, pevajoč narodne pesmi, odkorakali k svoji četi. Splošno je opaziti, da je vstal ves slovenski, zeleni Spodnji Štajer na obrambo nove države.

Vtis poročila o nemško-koroških nasiljih v Parizu.

Belgrad, 21. maja. (Izv. por.) Glasom pariških vesti so napravila poročila o tolovajstvih nemških čet na slovenskem Koroškem zelo slab vtis v Parizu. — Nemški vodilni krogi skušajo dokazati, da so povzročeno škodo že poravnali. Kot član nemško-avstrijske delegacije deluje v Parizu znani koroški neregat, bivši potovalni učitelj Schumi, ki je vodilni krivec krvoprelitja na Koroškem.

Gospodarska škoda na Koroškem.

Ljubljana, 21. maja. Slovenski kraji na Koroškem so gospodarsko povsem uničeni in opustošeni. Samo škodo v velikovškem okraju cenijo na petdeset milijonov kron. Ves velikovski okraj je uničen in izropan.

Mirovna konferenca.

Izročitev mirovne pogodbe Nemški Avstriji.

LDU Pariz, 21. maja. (DKU) Agence Havas poroča: Kakor se sodi bodo ententni mirovni pogoji izročeni nemško-avstrijskim pooblaščenecem 26. maja t. l.

Politični pregled.

Nov poslovnik narodnega predstavništva. Iz Belgrada javljajo: Minister za konstituantno dr. Albert Kramer je predložil načrt novega poslovnika za Narodno predstavništvo. Poseben odsek se posvetuje o sestavi tega poslovnika. Za podlago novemu poslovniku bo služil bivši poslovnik srbske narodne skupščine, ki ga pa bodo izpremenili z ozirom na povišano število mandatov, kakor tudi z ozirom na dosedanje izkušnje v srbski narodni skupščini. Dosedaj so obdelali 30 paragrafov.

Križa v italijanski delegaciji. Revizija tirolskega vprašanja. LDU Lugano, 20. maja. DKU Po poročilih italijanskih listov sta Salandra in Salvago Raggi podala svojo demisijsko. Za vzrok tega koraka navedajo, da hočejo tirolsko vprašanje, ki so je smatrali že za rešeno, revidirati, ker je baje Wilson prišel do spoznanja, da se je v razumevanje pravih odnosov v Meranu vrinila pomota.

Hrvat — v album. Slovenci prav dobro znamo, da naši bratje — Hrvati zelo radi nemškutarijo. Hrvatska politična javnost rada rabi nemška imena za pristno slovenske kraje. Vemo, da se je ta kuga posebno razpasla tekomo vojne. Hrvat je poznal samo: Laibach, Assling,

Loitsch, Adelsberg itd. Toda sedaj — po našem osvobojenju „Hrvat“ za nas reklamira potom plebiscita „Klagenfurt“, a „Villach“ daje Nemcem.

Proti priseljenim trgovskim elementom. Zagreb, 21. maja. (Izv. por.) V Osijeku se je tekomo zadnjih mesecev naselilo toliko stranskih, tujih trgovcev, večinoma Židov, da je nastala resna nevarnost, da s svojo umazano konkurenco izpodrinejo domače trgovce. Vlada namerava izvesti temeljito akcijo, da se ti tuji trgovski elementi odstranijo iz države.

Pokrajinske vesti.

Iz Kamniške Bistrice. Zelo priljubljen je postal poset Kamniške Bistrice in tamošnja turistovska kočja, ki jo oskrbuje Slovensko Planinsko Društvo, ima vedno mnogo obiskovalcev, ki se hočejo okrepiti v tem krasnem gorskem svetu. Tembolj se mora obsojati, da razposajeni mladi ljudje, večinoma so žal iz Ljubljane, v tem kraju gorskega miru uganjajo svoje slabe šale. Pripetilo se je baš v zadnjem času, da so taki mladiči jemali seboj puške, imeli tam kar strelne vaje, poškodovali nasade in ograje ob potih itd. Kamniška meščanska korporacija, ki je lastnik cele Kamniške Bistrice, se upravičeno pritožuje nad takim početjem, ker se s tem vznemirjajo ne samo ljudje, nego tudi divjačina in se dela občutna škoda. Opozorjamo tedaj mladino, ki prihaja na izlete, da naj se vede mirno in dostojno tje in nazaj, ker bi bila sicer meščanska korporacija prisiljena, pešpot v Kamniško Bistrico popolnoma zapreti, da se ogne vedno se ponavljajočim poškodbam na drevsih, potih in ograjah. Za naprej se bode proti povzročiteljem vsakršne poškodbe in proti nesmiselnemu streljanju najstrožje postopalo in gozdarsko in lovsko osobje ima strog ukaz, nadaljnja pobalinstva z vsemi sredstvi zatreti.

Iz sv. Križa na Dolenjskem se nam poroča: Molčali smo dosti dolgo, toda če je duša enkrat polna, potem mora vzkipeči. Večina naših kmetov je morala iti za časa mobilizacije leta 1914 k vojakom in so se šele sedaj vrnili domov. Umevno je torej, da so zaostala med tem časom vsa popravila na gospodarskih poslopih. Za taka popravila nam manjka potreben les in stavili smo naše nade v gozdno oskrbnitvo v Kostanjevici, da nam ono priskoči na pomoč. Po dolgem medenovanju smo vendar le sprošili, da nam je dalo na razpolago nekaj hrastovega lesa. Upali smo, da se nam izkaže les kje v bližini ceste, toda motili smo se. Oskrbnitvo dobro ve, da nam je ranika Avstrija pobrala skoro vso vprežno živino, zato je dalo za uboge ljudi sekati precej daleč od dovozne poti in to v takem močvirju, da bomo ob največji suši gazili krakovsko blato do kolena. Seveda za lesnega trgovca, ki plača isto ceno, se je dalo sekati tik ceste. Težko smo tedaj pričakovali razprodaje za nas določenega lesa. In kaj so stotili gospodje okrog oskrbnitva? Razpisali so javno dražbo! Umevno je torej, da pri tej razprodaji ni prišel pravi revež, ki ima vso razdrapano bajto in pa številni siromašni pogorelci niti v poštev, ker se niso zamogli kosati z bogatimi kmeti. Tako je zgrešila ta akcija „za siromake“ docela svoj cilj in zbudila med številnimi siromaki upravičeno ogorčenje.

Ravno isto se nam je zgodilo z oddajanjem travnikov v zakup. Pripominjam, da ima to oskrbnitvo v posesti več stotin jehov najboljših travnikov. Ker so nam že pri hrastovem lesu napravili tako ogromne izklicne cene, so nam nabili na najemnino še enkrat toliko in rekli, „če vzamete je prav, če ne pa pustite, bode šlo pa na dražbo“. — Če smo si hoteli obdržati zadnji rep v hlevu, smo morali lepo pritrditi in vzeti deleže travnikov po še enkrat tako visoki ceni. To da samo dva tipičnejša slučaja „na debelo“, kako se pa ravna s posameznimi strankami, o tem za-

enkrat še molčimo. — Kdo naj torej zameri v resnici revnemu in izsesanemu ljudstvu, ako se upravičeno razburja. Vedno se vpije in zabavlja proti navijalcem cen, — kaj poreče toraj deželna vlada, ki trpi, da so njej podrejeni uradi (gozdna oskrbnitva) najhujši navijalci cen!

Dve gospodični sta se vozili v nedeljo 18. t. m. s prvim vlakom iz Ljubljane v Maribor. Vstopil sem v Celju na vlak in v oddelku za kurirja sta sedeli ti dve gospodični, po njihovi lastni izjavi — Ljubljanačanki! Tudi dva madžarska čifuta sta vstopila in z velikim zanimanjem ogledovala moji sopotnici! Kmalu zgineta obe na hodnik, kjer so se seznanili na ta način da je eden izmed teh dveh židov ponudil našim damam cigarete. Intimnost je rasla od postaje do postaje, sorazmerno z drdranjem in brzino vlaka. Govorili so seveda nemško! Ko vlak na neki postaji obstoji, čujem besede ene gospodične: „das ist aber hunds-gemein!“ In madžarski čifut si je še bolj potegnil klobukove okraje na obraz! Je gotovo povedal kaj posebno okusnega! Dobrikanje teh dveh parčkov je raslo le naprej. Tako so se tiščali na hodniku skupaj, da ljudje kmalu ne bi mogli ven in notri. Črnemu židu je zelo ugajala rdečolaska s ščipalnikom; in pozneje on tudi njej! To je dobro da se človek lahko za vogalom skrije! Govoril sem z nekim gospodom, rodom Hrvatom, ki se je zgražal nad obnašanjem teh dveh gospodičen. Čudno se mu je zdelo, kakšno simpatijo imata gospodični do teh obrazov. Pač vsak po svojem; neres, gospodični! Glavno je pač le „Unterhaltung“, kakor ste rekli svojemu kavalirju; posebno pa med vožnjo! Gotovo je moralo dobro prijati rdečolasi gospodični tisto — nežno, rahlo tapkanje po njenih zagorelih ličicah! Le tako naprej, gospodični! Takih kavalirjev se vozi dosti po južni železnici. Variatio delectat! Ljudje imajo pa vendar oči in ušesa! Nisem naredil tako, kot je rekla ena gospodična prijateljici, da naj bo kar tiho, ko je hotela še nekaj odgovorjati na prav umestno pripombo dotičnega gospoda Hrvata, ob izstopu v Mariboru. Samo malo več narodnega čufa in zavesti, največ pa ponosa na sebe, da ne bodo tujci z začudjenjem spraševali vaših rojakov, — kako to mogoče — in kritikovali vašega obnašanja. — vaš sopotnik —

Iz Brežic. V svrhu aprovizacije brežiškega okraja je nakupljenih v Banatu 76 vagonov žita in moke, od katerih pride dnevno 24 v Brežice. Nakupil je to blago neki Nemec iz Gradca, ki je že svojčas vtihotapljal v zvezi s prejšnjim okr. glavarstvom živila iz Hrvaške v Nem. Avstrijo. Čudimo se, da okr. glavarstvo ni našlo zanesljivega domačega človeka, ki bi prevzel to nalogo in o katerem bi bili lahko mirno prepričani, da bo izvedel to nalogo skozinsko pošteno. Bati se moramo in smo skoro trdno prepričani, da bo od teh 76 vagonov precejšnje število zdrčalo čez mejo. V tej sumnji nas posebno potrjuje dejstvo, da stoji 14 vagonov že nad teden dni brez vzroka na brežiškem kolodvoru. To da misliti! Opozorjamo okr. glavarstvo, da posveti tej akciji kar največjo pažnjo in sicer pravočasno, obenem pa zahtevamo, da prevzame ta posel v roke naš človek, Nemca pa naj se spodi tja, kamor spada. Vsekakor pa se mu morajo prej še preiskati obisti, morda spada tiček predvsem pod ključ in potem šele v Nem. Avstrijo.

S Štajerskega. Gosp. urednik! Prosim Vas, poizvedite kdaj se bodo izplačale učitelstvu novo odobrene plače in zaostanki od 1. prosinca. Že par mesecev se nas vleče za nos ter obeta od dne do dne, a denarja ni od nikoder. Nezaosna draginja nas že obdaja z obupom.

Dijaški dom in Dekliški dom v Ptuj. Je postavil komisar dr. Senčar pod nadzorstvo gimn. ravnatelja Fr. Vajda. Dijaki in dekleta ostanejo še v obeh zavodih do konca leta, v bodoče pa bota zavoda služila slovenski mladini.

Kr Za obratnega vodjo državne železnice Grobelno-Rogatec je imenovan nadrevident juž. železnice v Mariboru Kitak, zaveden Slovenec.

Kr Ulična imena v Ptuj. Nameravajo v kratkem prekrstiti. Tako bo dobilo mesto počasi domače lice. Tako bo Ljubljana res zadnja, ki se bo prelevila.

Kr Sestanek slovenskih obrtnikov v Celju se vrši v četrtek dne 22. t. m. v hotelu „pri Belem volu“. Na tem sestanku bo predaval g. Janko Lešničar o pomenu trgovske in obrtne zbornice za slovenske Štajersko. Začetek ob 20. uri.

Dnevne vesti.

dn Izdajo potnih listov za potovanje v neprijateljske, zavezne in neutralne države se je spreminjajoč dosedanje predpise uredilo takole: Potovanje se dovoljuje samo v slučajih, ker je nujnost in potreba dokazana. Točno utemeljene pismene prošnje je vložiti pri okrajnem glavarstvu bivališča, v Ljubljani pri policijskem ravnateljstvu. Te oblasti izvršijo v potrebi in nujnosti tezahevne poizvedbe in pošljejo potem prošnje deželni vladi za Slovenijo v Ljubljani, katera dovoljuje potovanje. Podpis pri dravski divizijski oblasti preskrbi policijsko ravnateljstvo. Na ustmene prošnje se ni mogoče ozirati. Pismene prošnje naj oddajajo osebe, ki stanujejo v Ljubljani, ter v občinah Zgornja Šiška, Vič in Moste med 8. in 14. uro na policijskem ravnateljstvu. V Ljubljani, Bleiweisova cesta št. 22, soba št. 4 v pritličju. Prošnje od oseb, ki nimajo v Ljubljani stalnega bivališča, se na policijskem ravnateljstvu ne more oddati in tam tudi ne reševati. Imena tistih, za katere je došlo dovoljenje, za izstavitev potnih listov, so razvidna na vratih sobe št. 4 v pritličju policijskega ravnateljstva.

dn Naša nova država stopa v svet z upravičenimi nadami do sijajnega razvoja in blagostanja. Domo rodna dolžnost, pa tudi osebni interes vodi vsakogar do tega, da podpira interes naše svobodne kraljevine. Ni se mu treba bati, da bi pri tem naletel na tak zaključek, kakor je bil za Avstrijo vsakemu razsodnemu človeku jasen že tedaj, ko so nas tedanje državne oblasti z grožnjami in nemožnimi obljubami silile, naj podpisujemo nešeta vojna posojila.

Nimamo torej dvoma, da bo vsakdo, komur sredstva to količkej dopuščajo, rad posegel po razpisanim 4% državnemu posojilu kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev, dokler je še čas.

dn Žalostne razmere pri upravi južne železnice SHS. Kdo je na krmilu, kdo na vodilnih mestih? Tisti, ki so prišli že kot taki iz stare Avstrije, vsi okinčani z zlatimi medaljami za avstrijske zasluge. Ti ljudje so imeli dolžnost paziti, če se kruti nemški ukazi rigorozno izvajajo. Gorje Slovencu, če se je le malo pregrešil. Zgubil je službo in moral je na fronto. Jugoslovani smo bili tem ljudem ničvredneži, nemirneži, subverzivni elementi, veleizdajalci, — zaznamovani s p. v. in p. u. Zato so skrbeli tudi sedanjih južnoželezniški funkcionarji. Na njih prsih so se zasvetile zlate kolajne za hrabrost in zasluge, na njih zlatih vratovih pa so zašijale nove zvezdice. Toda „o tempora, o mores!“ Nastala je svobodna, demokratična Jugoslavija, v kateri gospodarijo še vedno avstrofilske korifeje, kontrolorji, i. dr. Kdo je bil v stari Avstriji kot narodni bojevnik zaznamovan s črnimi križci, ta ne more pričakovati od teh ljudi nič dobrega. Prava sreča za nas je bila, da je pretežno večino teh klečeplazcev ob prevratu požrlo obratno nadzornitvo. „Ut aliquid fecisse videtur“, so se v Nemško Avstrijo pristojni uradniki res odslovili, to pa le na odredbo vlade. V mariborskem okolišju se govori izključno samo nemški, drugod pa se še vedno kolikorotiko nemčuje. Razmere pri južni železnici zahtevajo takojšno in energično rešitveno!

dn Koroški begunci, ki reflektirajo na podporo, naj javijo takoj z dopisnico svoj natančen naslov (ime, bivališče, pošto, kraj) Odboru koroških beguncev v Ljubljani, Poljanska c. 4.

dn Prispevki za Koroške begunce. Zavarovalni oddelček za Kranjsko v Ljubljani je izročil podpisnemu uradu dne 17. t. m. za koroške begunce znesek 720 K in dne 17. t. m. 420 K 20 vinarjev, kateri znesek je nabrala gđ. Tončka Cotman na župnem sokolskem izletu v Polhovem gradu dne 18. t. m. Podpisani urad se v imenu koroških beguncev darovateljem in nabiralcem najtopleje zahvaljuje. — Posredovalni urad za begunce v Ljubljani.

dn Gledališki svet. Člani Gledališkega sveta se vabijo na sejo, ki bo v četrtek, dne 22. t. m. ob 17 v pisarni Matice Slovenske.

Obletnico smrti bana Jelačica so praznovali včeraj v Zagrebu. Njegov spomenik je bil okinčan z vencii.

dn Reprezentanca trboveljske premogokopne družbe za območje kraljevine SHS uraduje v Ljubljani, Knafljeva ulica 13 (Bleiweisova cesta št. 27).

dn Pegasti legar se zadnji čas zelo širi po Bosni in Hercegovini.

dn Južni železničarji v zasednem ozemlju. Tržaški italijanski listi poročajo iz Rima: Za železničarje, ki pripadajo južni železnici, ne bo nikakršnih izprememb. Južna železnica, ki je v avstro-ogrski monarhiji bila takorekoč avtonomna pod državnim nadzorstvom, bo za sedaj poslovala dalje in je mogoče, da pri italijanski vladi zmaga nazor, da se ohrani značaj avtonomije, kakor jo je imela južna železnica pod staro vladavino. Železničarji, ki so pripadali upravi državnih železnic, bodo nadalje opravljali službo pod posameznimi vojaškimi upravami v pokrajini. Za njihovo sistemizacijo se poskrbi obenem s splošno preobnovo železniške službe, ko se stalno določijo meje.

dn Načelnik aprovizacije komisije na zatožni klopi. Pred ljub. deželnim sodiščem sta se morala zagovarjati Maks Japelj, trgovec in načelnik aprovizacije komisije v Logatcu in Anton Boc z Glinc, ker sta prodajala sladkor, namenjen logaški aprovizaciji. Maks Japelj je dobil od sladkorne centrale v Ljubljani za Logatec 700 kg sladkorja po K 3.15 kg, ki ga je ponudil Bocu v prodajo po 16 K kg. Japelj je priznal svojo krivdo. Zagovarjal se je, da se baje ni upal prepeljati sladkorja v Logatec. Na ta način je zaslužil pri sladkorju 8791.50 K. Anton Boc je dolgoleten Japljev prijatelj. Pomagal mu je pri veriženju sladkorja in zaslužil 1000 K. Sodišče je obsodilo Japlja na tri tedne strogega zapora in na 10.000 K globe, Bocu pa na 2000 K globe. Svarilen vzgled vsem verižnikom in navijalcem cen, ki se hočejo obogatiti na račun ubogih v času splošnega pomanjkanja.

dn Velike tatvine eraričnega blaga. Dne 19. maja dopoldne je neki službujoči organ opazil, odpeljati iz skladišča „Balkan“ en voz naložen s 17 vrečami ovsa. Ker se je organu stvar sumljiva zdela, je voz ustavil ter zasljal voznika Antona Oražma, stanujočega v Bohoričevi ul. št. 26, kam da vozi omenjeno blago. Voznik je bil vidno v hudi zadregi in je le prosil, da se ga izpusti, nakar je bil povabljen na policijsko ravnateljstvo. Tu je izpovedal, da vozi blago na račun nekega poroččaka (Maks Vogel), kateri je prodal nekemu gostilničarju v Vodmatu. Izpovedal je nadalje, da je v teku 14 dni že trikrat pripeljal na račun istega od 15 do 30 vreč ovsa k spedičijski tvrdki Ranzinger. Pri kupčiji so bili prizadeti še Franc Berčič, stanujoč na Reseljevi cesti št. 27 in Franc Makovec, stanujoč v Selu. Ker je bilo očividno, da gre za dalekosežno tatvino na škodo erarja, se je oves zaplenil in zadeva pristojni oblasti naznanila.

dn Velika žepna tatvina. Trgovec I. J. se je pred par dnevi peljal v Zidani most. Komaj je v Ljubljani vstopil v voz II. razreda, v katerem se

ni razen njega nikdo nahajal, je trdno zaspal. Blizu postaje Zalog se je prebudil in opazil, da mu je bil notranji žep suknjiča prerezan in da mu je iz istega bila vkradena listnica z vsoto čez 10.000 kron z različnimi spisi vred. Trgovec I. J. sumi, posebno, ker se je čutil, ko se vzdramil nenavadno slab in omamljen, da ga je neznanec s kakim sredstvom omamil, nakar je on tako trdno zaspal, da ni opazil, ko mu je bil suknjič prerezan in denar vkraden.

dn Razglas o prihodnjem tečaju podkovske šole v Ljubljani. Novi šolski tečaj na podkovski šoli Slovenske kmetijske družbe v Ljubljani se prične dne 1. julija 1919. Poleg podkovstva se učenci podkovske šole uče tudi ogledovanja klavne živine in mesa. Kdor želi biti sprejet v podkovsko šolo, naj vloži prošnjo za sprejem ter naj ji priloži: 1. krstni list; 2. domovinski list; 3. zadnje šolsko spričevalo; 4. učno spričevalo v dokaz, da se je podkovstva izučil pri kakem kovaškem mojstru; 5. navedeno spričevalo; Sinovi siromašnih staršev, ki hočejo prositi za podporo, naj predložijo tudi ubožni list. Prošnje za sprejem v podkovsko šolo, naj se do 15. junija 1919 vpošljejo ravnateljstvu podkovske šole v Ljubljani. Tečaj traja do konca decembra 1919. Kdor napravi skušnjo, more po zakonitih predpisih dobiti patent podkovskega mojstra; brez skušnje pa ne more nihče izvrševati podkovske obrti. Pouk v podkovski šoli je brezplačen; učenci morajo skrbeti le za živež in potrebne šolske knjige. Stanovanje imajo učenci v šolskem poslopiu. Učenci naj se zglase dan pred pričetkom tečaja v podkovski šoli v Ljubljani, Poljanska cesta št. 59. Ker je v slovenskih krajih še vedno premalo v podkovstvu in spoznavanju kopitnih bolezni izučeni kovačev, ter izurjenih oglednikov klavne živine in mesa, naj bi skrbela županstva, da dobi vsaka občina vsaj enega dobrega kovača in oglednika klavne živine in mesa. Skušnje na podkovski šoli v Ljubljani se bodo vršile dne 28. in 30. junija t. l., in sicer 28. junija skušnja iz podkovstva za kovače, ki niso obiskovali podkovskega tečaja, 30. junija pa za učence podkovske šole iz podkovstva in ogledovanja klavne živine in mesa. Kovači, ki hočejo delati to skušnjo, naj se pisмено javijo ravnateljstvu podkovske šole v Ljubljani do 15. junija t. l. — Ravnateljstvo podkovske šole Slovenske kmetijske družbe v Ljubljani.

dn Še nekaj o pomanjkanju stanovanj. V Ljubljani obstoja v Hilšerjevi ulici takozvana „uradniška hiša“ o kateri bi človek mislil, da je zavetišče za bedno uradništvo, toda temu ni tako. V že omenjeni hiši stanujejo poleg drugih še vedno 4 nemške oziroma nemške stranke, od katerih ene sin je še pred kratkim psoval slovenske otroke z „Windische Hunde“. Posebno pri zagrizeni nemški stranki St. v pritličju je nekako zbirališče nemških dam, kjer se dan na dan vleče in psuje čez Slovence in Srbe. Poleg omenjenih pa stanujete v tej hiši tudi dve stranki od katerih ima ena svojo vilo v Rožni dolini, druga pa, ki celo ne pripada uradniškemu stanu, ima lastno posestvo s hišo na Dolenjskem. Čudno se nam le zdi, da g. administrator omenjene hiše, ki je znan kot vesten in zaveden možakar, ničesar ne ukrene in o tej zadevi ne poroča predsedniku konzorcija. Zdržite se gospodje od odbora in storite svojo sveto dolžnost ter pokažite omenjenim strankam pot, kamor slišijo; saj je dosti zavednih slovenskih uradnikov, ki so radi tega primorani stanovati po beznicah in so celo že po več let delničarji omenjene uradniške hiše. — Uradnik.

dn Lepo se je začelo! Ljubljanski judje so sklenili, da si postavijo v Ljubljani svoj tempelj. Za nas ni to bogve kako razveseljivo dejstvo, saj je bila Slovenija vsaj v tem pogledu skoraj deviška, judovski živelj se radi žilavega odpora narodovega dosedaj ni mogel posebno razviti. Kakor pa kažejo vsa znamenja, bo ta šiba božja

udarila tudi nas, ako ne bomo dovolj oprezní in energični. Kot škodljivi lubadarji, ki se pripravijo, da izpodjedó zdravo smrekovo deblo, tako se po malem vtihotaplja tudi med nas ta krivonosí marčes. Ako nam je količkaj za lasten obstoj, se bomo tega otresli — slabi izgledi novejšé zgodovine naj nam bodo učitelji. Poglejmo samo države naših slovanskih sorodnikov. Rusija, tak orjak med evropskimi velisilami, leži danes na tleh, onemogla in izsesana od judov. In Poljaki, tem ravno judje delajo največje preglavice, koliko napora bo treba, da se izčisti, ter rešijo svojo državo, katero so jim judje že enkrat uropastili. Čuje se, da bodo tudi bratje Čehi začeli z energično protijudovsko akcijo, tudi oni se hočejo otresti onega plemena ki ne pozna časti, ne drugih dobrih človeških lastnosti. Zato pa na delo tudi mi! Dolžnost vseh nas je, da se neizprosno borimo proti judovski invaziji. Judje pri nas nimajo in ne smejo imeti prostora, njihova dežela je Palestina in tja naj jo poberejo! Vlada naj izda najstrožje odredbe, judje kateri nimajo tu še domovinske oziroma državljanske pravice naj se takoj izženo. Trgovci in obrtniki naj potom svojih organizacij prisilijo one, ki so se še pod protekcijo stare Avstrije vrinili med nas, da bodo tu nemogoči in, da odjadrajo. Vsem Slovencem pa veljaj geslo: Ne kupi nič od juda in ne prodaj mu tudi nič!

dn Šuftarija! Gotovo se še vsak spominja shodov, katere so pred kratkem sklicali socijalni demokrati pred „Mestni dom“. Tam so javno hujskali in rovarili proti državi, vpili kako hudo je živeti v Jugoslaviji, kakšno, pomanjkanje je vsepovsod, da grozi lakota in še mnogo drugih bedarij. Med ljudstvom je bilo pomešano vsepolno nemškutarjev, ki so si vezelo meli roke ko so slišali klice najetih in med množico poslanih prodanih duš, ki so vpile „Doli z Jugoslavijo!“ „Jugoslavija nam je mačeha!“ itd. Gospodje sociji ali se spominjate odurnih izpadov proti mestni aprovizaciji, ki vam je bila samo sredstvo, da morete nemoteno dati duška svoji brezdomovinski mržnji napram državi, ki je samo slučajno slovanska, ne pa torišče kakih bestialno-perverznih sovjetov judovskega kova. Besneli ste in se zgražali ravno takrat, ko so se pri vaši „Vojni zvezi“ vršile največje sleparije in tatvine. Vi „osrečevalci“ proletarijata, pridigarji krvavega evangelija komunistov, vi ste delali na prevrat države, da pokrijete s tem svoje šuftarije, ki ste jih zagrešili napram trpečim delavcem; v vaših vrstah stoje agitatorji, ki zapeljujejo ljudi k izdajstvu, jih ovirajo, da bi vršili dolžnosti, ki so jih dolžni napram svoji državi: Jesenice, Trbovlje, Vojnik nam kažejo, kam bi nas privedla brezdomovinska in izdajalska politika internacionala; kakor so sleparili pri „Vojni zvezi“, tako bi storili s pravicami slovenskega naroda — prodali bi jih za par boljševiskih rubljev ali za par italijanskih lir!

dn Se ni čuditi. Naša javnost se peča z nerodnostimi pri socijaldemokraški „Vojni zvezi“. Ljudje se sprašujejo če je kaj takega mogoče, jaz sem mnenja, da je to moralo priti. V onih hudih letih, ko je pomanjkanje doseglo svoj višek, sem nekega večera sedel v gostilni pri panju. Pri eni sosédnih miz je sedela, v nemški družbi, hči znanega socijaldemokraškega hujskača ter se mastila s svinjsko pečenko. Ko je bila prva porcija pospravljena, naroči še eno, a nemalo sem se čudil, da je bila ta za njenega — psa! Ljudje ali se potem še čudite, da so si razni rdeči „osrečevalci“ delavstva sezidali in kupili med vojsko hiše in vile?

dn Nesrečna misel. Čuje se, da je vlada sklenila, da bodo oni ki imajo razna avstrijska odlikovanja, dobi posebne odpravnine, baje več sto kron. V slučaju, da bi to bilo res, smo mi oni ki proti takemu razpisanju državnega denarja najodločneje protitiramo. Še tega je treba, da bi mi sedaj nagrajali „junaštva“ ki so bila v korist stari gnili Avstriji! Sicer pa prosimo

vlado tozadevnega pojasnila, ne bi bilo tudi slabo zvedeti očeta te skrajno nesrečne misli.

dn Čudne razmere vladajo zadnje čase v ljubljanskem Narodnem domu. Pravijo, da Narodni dom ni več namenjen „narodnim društvom“, marveč „plesom“. Hišnika, ki je zvesto služil dolgo vrsto let, po de sodnijskim potom na cesto, Slišimo še marsikaj, kar pride na dan, če odgovorni gospodje v najkrajšem času ne poskrbe za red.

dn Hujskači proti obstoju države SHS. Čuk Anton iz Pevme pri Gorici je bil na 16. t. m. pri južnem kolodvoru od vojaške policije aretiran, ker je hujskal tam nahajajoče vojake, kateri so imeli od ti na koroško fronto, da naj nikar ne odidejo tje ali pa, da naj tam za to skrbje, da pridejo sem Nemci, kateri so naši prijatelji. Čuka izročilo se je deželni sodnji. — Josip Kermelj je bil aretiran in izročen državnemu pravdnistvu, ker je vojakom, kateri so se peljali z dolenjsko železnico k orožnim vajam, rekel, da so neumni če se pozivu odzovejo. — Matija Bricelj, pleskar iz Bizovika, je v Ljubljani propagiral misel, da se vpoklicani ne bi odzvali pozivu k orožnim vajam. Ko je prišla patrolja je izginil.

dn Drva, bukova, smrekova, hojeva itd. v celem več sto kubičnih metrov bo potrebovalo poštno ravnateljstvo v Ljubljani za zimsko dobo 1919/20. Ponudbe z natančnimi izmerami itd. loko kolodvor dobavitelja ali kolodvor Ljubljana se naj blagovolijo staviti na referenta poštne komisarija dr. Janžekovič, Ljubljana, Beethovnova ul. št. 7/II, tel. št. 139.

dn Posnemajte. Gojenci in gojenke ter učitelji zasebnega učnega zavoda Josipa Christofa v Ljubljani so darovali telovadnemu društvu „Škol l.“ v priliki šolskega izleta dne 10. t. m. na Bled in na sv. Katarino skupni znesek 90 K 20 vin.

dn Mera in vaga v nebesa pomaga pravi star pregovor in vendar se večkrat greši proti tem. Zlasti opozarjamo to pri vinočilih. Steklenice so cementirane, ali malokdaj ti natakarka natoči do črte. Navadno pa še malo odtoči in večkrat tako, da se pijača pocedi po tleh. Kdo ima potem od tega kaj dobička? Kakor nisi zadovoljen, če bi ti v prodajalni odrezal blaga 96 cm namesto 100, tako tudi ni pošteno, ako se že tako drago vino tako pičlo nataka!

dn Umobolni Polaj Vinko, 29 let star je dne 18. maja 1919 popoldne iz umobolnice na Studencu ušel. Nosi siv klobuk, rujav suknjič, temne progaste hlače in čečije z lesenimi podplatii.

dn Našla se je denarnica s prstanom in nekaj drobiža. Dobi se v našem uredništvu.

Društvene vesti.

dr Društvo zasebnih uradnikov in uradnic v Ljubljani poziva vse one člane, ki so obiskovali večerne tečaje, da se zglaste v društveni pisarni, v svrhu poravnave založene kavcije. Zajedno se prosijo vsi oni, ki so v zaostanku z ukovino, da isto uredé.

Narodno gledališče.

Iz gledališke pisarne. V petek, dne 23. maja priredi Narodno gledališče benefični večer v proslavo 40 letnega detovanja na Slovenskem odru gosp. Antona Cerarja - Danilo. Slavnostna predstava se bo vršila v opernem (bivšem deželnem) gledališču, na katerem je deloval gosp. Danilo ves čas, odkar je bilo otvoreno do letos, ko se je drama preselila v svoje prostore. Zasluge gospoda Danila za slovensko dramatično umetnost, kateri je ostal tudi v najbolj kritičnih časih zvest in udan služabnik, so široko znane in priznane. Slavno občinstvo iz Ljubljane in okolice zato vljudno opozarjamo na ta redki, v svojem rodu prvi jubilej na slovenskem odru. Vprizorila se bo Schönherrjeva „Zemlja“. Vstopnice so na prodaj od srede naprej pri dnevnih blagajni opernega gledališča.

Gospodarstvo.

g Uvoz pisarniških potrebščin. V kompenzacijsko pogodbo z Nemško Avstrijo si je zgovorila vlada tudi večjo množino pisarniških potrebščin. Trgovci s tem materialom dobe uvozna dovoljenja pri trgovskem ministrstvu.

g Ne bo več dolgo, ko se odloči v Parizu usoda naše mlade države. Enakovredni bomo stali v vrsti drugih narodov. Priborjeno svobodo pa si bomo mogli tudi utrditi, to se pravi, postaviti jo na trden gospodarski temelj. Prvi korak h gospodarski osamosvoji je razpis državnega posojila. Tako ugodne prilike obrestovanja razpoložljivega kapitala ni kazalo zamuditi, zato se odziva naš narod podpisovanju v obliki meri. Da se ustreže tudi tistim, ki dosedaj niso imeli prilike posojilo podpisati, se je podaljšal rok za podpisovanje posojila do 1. junija t. l. Slovenci, požurite se!

4% državni boni in regulacija valute. Ministrski svet je sklenil, da se bo ob priliki regulacije valute, to je povodom izmenjave kron za dinarje, izplačala za vsakeh 100 K, vplačanih na 4% državne bone, po 5 dinarjev več kakor za ostale krone. To je zlasti važno za one, ki plačujejo državne bone z gotovim denarjem. Rok plačevanja na 4% državne bone je podaljšal vsled odredbe finančnega ministra do 1. junija t. l.

g Strokovni in komercialni uradniki pri veleindustrijskih podjetjih v Sloveniji so po sedemmesečni dobi nove vlade še vedno po večini najstarejši organizatorji germanstva. Še vedno sede na sigurnih mestih kot nežni varovanci mogočnih zaštitnikov. Mi pa tužno in pohlevno tarnamo, da nimamo in nimamo strokovno izobraženih ljudi, kar je seve za našo dobro mehko slovansko dušo nekaj prav vsakdanjega. Udajamo se v obupne resignacije ter ječimo, a to tako brez vsake potrebe, da se mora celo tujec čuditi naši melanholiji. Sedem mesecev je, kar smo samostojni in ni se še našel ukrep, da bi poslali nekaj naših ljudi v veleindustrijsko prakso, ki bi gotovo tekom enega leta že toliko pridobili na izkustvih, kot strokovni in trgovski uradniki, kot vsa tujerodna rasa tekom vse kupčijske dobe. Tam v veliki industriji je bodočnost našega poedinca, a še bolj, našega naroda. Milo se nam stri ob dejstvu, da je pri „Kranjski industrijski družbi“ papirnici „Leykam“, „Trboveljski premogokopni družbi“, i. dr. še sedaj toliko strupenih gadov, katere dojmimo direktno sami na lastnih prsih. Sedem mesecev je že zamujenih; naj ne teče neizrabljen zlati čas tudi v naprej, ker drugače nam donese epoha prihodnosti prepozna spoznanja. Pozivljamo naše narodne predstavitelje, naj se zato vitalno važno vprašanje takoj zainteresirajo ter ukrenejo potom vlade pri posameznih industrijskih podjetjih, da pride domač element takoj v industrijsko prakso in to v vseh panogah in mestih.

g Dolgovi bivše avstroogrške monarhije. „Deutsche Tageszeitung“ objavlja nastopno vest iz pariškega vira, katero ji je poslal njen curiški poročevalec: Kdaj bodo izročili mirovne pogoje nemško avstrijski delegaciji, še ni gotovo, ker meje z Jugoslavijo še niso natančno določene. Nove države bodo morale plačati one državne dolge bivše monarhije, ki so nastali pred vojno, in sicer po določenem ključu, dočim bodo naprtili vse vojne dolge samo Nemški Avstriji in Ogrski. Brodovje bivše monarhije si bodo zaveznički razdelili med seboj. Del brodovja pripade Jugoslaviji.

g Kurz kovane krone. Finančni minister je izdal naredbo, ki določa kurz bivše avstroogrške države, kakor tudi kovanega denarja črnogórskega in bolgarskega enako z dinarskim kurzom, tako da se bo pri državnih blagajnicah za vsako kovano krono, oziroma za vsak lev ali perper izplačal en dinar.

g Prošnje za izvoz in uvoz blaga. Podpisana podružnica naznaja, da izdaja izvozna in uvozna dovoljenja za celo kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev glasom zadnjih odredb samo Centralna uprava za trgovački promet sa inostranstvom v Beogradu, kamor se naj potom podpisane podružnice vlagajo tozadevne prošnje, katerih rešitev bo podpisana podružnica strankam dostavljala. Podružnica Centralne uprave za trgovački promet sa inostranstvom, Ljubljana. (Gospodarsko prehodni urad, Turjaški trg.)

Direktni osebni vlaki Ljubljana—Dunaj.

Z dnem 22. maja 1919 se med Ljubljano in Dunajem po južni železnici vpelje zopet direktni promet osebnih vlakov tako, da bo vlak 36a (odhod iz Ljubljane 10:41, prihod v Maribor 15:04), ki je vozil do sedaj samo do Maribora, vozil iz Maribora dalje proti Dunaju (odhod iz Maribora ob 15:40). Iz nasprotni strani bo direktno vozil z Dunaja vlak št. 35 (odhod iz Dunaja ob 21:40), ki preide v Mariboru v vlak št. 35a (odhod iz Maribora ob 10:13, prihod v Ljubljano ob 14:51). S tem je ustrezno ponovnim željam občinstva, ki mora žez Špilje potovati v inozemstvo in obratno.

Zahtevajte „Jugoslavijo“ po vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah!

Kulturni pregled.

kl. Koncert. V soboto dne 24. t. m. priredi v veliki dvorani hotela „Union“ operna pevka gđ. Hana Pirkova-Igorova, bivša članica Narodnega gledališča v Ljubljani, — koncert; na programu ima — poleg drugih — najmodernejše slovenske skladatelje Lajovica, Skrijanca in Ravnika. Na klavirju jo bo spremljala gđ. Gusta Doubravska, na Češkem dobro znana in splošno priznana klaviristka, ki bo proizvajala tudi nekaj samostojnih točk. Vstopnice za koncert so v predprodaji v trafiki v Prešernovi ulici.

Aprovizacija.

dn Prodaja ameriške slanine in masti. Pravkar je došla nova pošiljatev ameriške slanine in masti, ki utegne biti zadnja. Ker se namerava blago — takoj razdeliti, pozivljamo vse občine, aprovizacije ter industrijska podjetja, da se nemudoma oglašajo s svojimi potrebščinami pri Vnovčevalnici za živino in mast v Ljubljani. Blago je prvovrstno ter stane 20 K za kg v Ljubljani. Kupnino je treba odšteti pri prevzemu. Pripomnimo, da blago ne pošiljamo pod nobenim pogojem po železnici radi prevelikega rizika, temveč mora vsakdo sam blago prevzeti v Ljubljani in odpraviti.

Najnovejše vesti.

Mirovni pogoji za Nemško Avstrijo.

Podonavska federacija. — Vojno posojilo prevzame Nemška Avstrija z Ogrsko. — Deli Koroške in Štajerske se odtrgajo.

LDU Curih, 21. maja. ČTU Po poročilih nemškega izvora se sodi, da bodo obsegali pogoji, ki jih predlože Nemški Avstriji nastopne točke: 1. Brezpogojni odstop od zveze z Nemčijo in opustitev vseh priprav na poznejšo zvezo. 2. Načelno pripravljenost za pristop k podonavski federaciji, pri čemur je mišljena za sedaj le gospodarska in finančna skupnost pod nadzorstvom zveze narodov. Politično se Nemška Avstrija nevtalizira. 3. Plačilo znatne vojne odškodnine v zlatu. 5. Prevzetje vojnega posojila skupno z Ogrsko. 6. Priznanje mej, pri čemur se odtrga od Nemške Avstrije Češka, Moravska, znaten del Slezije, južne Tirolske, Koroške in Štajerske. 7. Ljudsko glasovanje v zapadni Ogrski. 8. Ureditve notranjih razmer po intencijah enente. — Ako Nemška Avstrija teh pogojev ne bi sprejela, bi ji enenta zaprla dovoz živil in bi ji naložila toliko finančno breme, da bi dolgo ne mogla misliti na samostojnost.

Ustvaritev podonavske federacije.

Važne konference dr. Trumbića z dr. Benešem in dr. Lammaschem. — Italija proti federaciji. — Gospodarski sporazum med Jugoslavijo, Čehoslovaško, Romunsko, Poljsko in Nemško Avstrijo.

LDU Lugano, 21. maja. (ČTU). Posebni poročevalec lista „Idea Nazionale“ v Parizu piše svojem listu, da so pogajanja med dr. Benešem, dr. Lammaschem in dr. Trumbićem, ki jih vodijo angleški diplomati v svrhu, da se ustvari podonavska federacija, uspela že tako daleč, na je vsak čas pričakovati njene sklenitve v St. Germainu z odobravanjem ententnih oblasti izvenzemski Italije. List pravi, da bo Italija še v zadnjem trenutku porabila ves svoj vpliv, da bi zabrnila tako združitev, ki nasprotuje njenim interesom.

LDU Lucern, 21. maja. (ČTU). O priliki objave mirovne pogodbe z Nemško Avstrijo izjavlja „Liberte“, da nemškoavstrijski problem kulminira v

tem, da se ustvari nova država s finančnimi in gospodarskimi pogoji, ki ji bodo omogočali življenje, to je, da bo mogla eksistirati v gospodarskem sporazumu z Čehoslovaško, Romunsko, Poljsko in Jugoslavijo.

Italija zahteva plebiscit za sporno ozemlje Štajerske.

LDU Ženeva, 21. maja. (ČTU) „Journal de Geneve“ javlja: Princ Borghese je naznanil budimpeštanski sovjetski vladi, da smatra Italija vsako okrnjenje Ogrske za krivico. Italija se tudi zavzema za ljudsko glasovanje na spornem ozemlju Štajerske. Italija bo dala Nemški Avstriji vsako gospodarstveno svobodo.

Italijanski protesti.

Luzern, 21. maja. (Pos. por.) Italijanski listi ogorčeno protestirajo proti temu, da naj pripade Jugoslaviji del brodovja bivše avstro-ogrške monarhije. Z istim ogorčenjem piše proti jugoslovanski mirovni delegaciji, ki odločno brani naše pravične in utemeljene zahteve glede Maribora, Celovca in Beljaka.

Reka.

Belgrad, 21. maja. (Izv. por.) „Pravda“ priobčuje daljše poročilo iz Pariza o usodi Reke. Predsednik Wilson je odločen, da pripade Reka pod jugoslovansko suvereniteto in vztraja s svojim stališčem proti italijanskemu imperijalizmu. Wilson je za ljudsko glasovanje.

Bog naj razsvetli pariške diplomate.

LDU Lugano, 20. maja. (ČTU). Vatikanski poročevalec lista „Secolo“ javlja, da je trditelj „Tribune“, po kateri je kardinal Hartmann dosegel posredovanje papeža, brez vsake podlage. Papež Benedikt XV. je kardinalu samo odgovoril, da je zaprosil Boga, naj razsvetli v Parizu zborujoče državnike. Diplomatični korakovi papež ni storil.

Kronski svet in zunanje politični položaj.

Belgrad, 21. maja. (Izv. por.) Pod predsedstvom regenta Aleksandra je bil večeraj kronski svet. Na dnevnem redu so bila vprašanja, ki se tičejo zunanje političnega položaja in položaja na naših mejah.

Državni proračun. — Znatni pri-manjkljaj.

Belgrad, 21. maja. (Izv. por.) Minister za finance predloži še tekom

tega tedna Narodnemu predstavništvu proračun za leto 1919/20, ki izkazuje: a) izdatki v: 1230 milijonov dinarjev in 1.170 milijonov kron in b) dohodkov: 431 milijonov dinarjev in 1.086 milijonov kron, toraj c) pri-manjkljaja 799 milijonov dinarjev in 84 milijonov kron

Boljševiška poplava.

Ljening in Trockij zapustila Moskvo. Boljševiki korakajo proti Madžarski.

LDU Moravska Otrova, 21. maja. (ČTU) „Gazeta Polska“ poroča, da je sedaj skoro vsa Ukrajina zasedena z boljševiški četami. Nezasedeni so samo okraj Luck, Rovno, Ostrog in deli okrajev Žitomir in Kovel. Boljševiki so že prekorčili mejo vzhodne Galicije in se bližajo Tarnopolu. Nameravajo se združiti z Madžari. Ljening in Trockij sta prišla v Kovel. Boljševiki nameravajo očitno napraviti Ukrajino za središče komunizma, ker jim v Moskvi že gore tla pod nogami. V Moskvi je izbruhnila revolucija in zato sta Ljening in Trockij zbežala.

Železničarska stavka proga Dunaj—Varšava.

LDU Moravska Otrova, 21. maja. (ČTU) Krakovski listi javljajo, da je na progi Varšava-Dunaj iznova izbruhnila stavka. Po navodilih boljševiških voditeljev so delavci zasedli remize in preprečili s silo vsako delo.

Delavce, ki so na brestskem kolodvoru hoteli delati, so zapodili. Da preprečijo promet, so delavci poizkusili, porušiti tir, kar pa so železniške straže preprečile. Delavci so hoteli ustaviti vlak, ki je vozil francoske generale v Varšavo. Ta vlak so obmetavali s kamenjem.

Kurz politike Nemške Avstrije.

LDU Dunaj, 21. maja. (ČTU). „Neues Achthundebblatt“ piše: Glavni odsek narodne skupščine se sestane danes po plenarni seji, da se posvetuje o vseh zaupnih poročilih, ki jih je poslala mirovna delegacija iz St. Germaina — Vsebina teh poročil je nepolitičnim krogom seveda neznana. — Govori se pa, da imajo neugodne razmere nem.-avstrijskih delegatov, ki to tudi člani nemško-avstrijske narodne skupščine, svoj vzrok v tem, da se politični kurz na Dunaju kreče še vedno v stari meri.

Razna poročila.

Usoda raskih generalov Ruskega in Dimitrijeva.

LDU Berlin, 21. maja. (DKU) „Vossische Zeitung“ javlja iz Rotterdam: Kakor poroča „Nieuwe Rotterdamse Courant“, so naši na Kavkazu in sicer na gori Masjuk trupi 115 od boljševikov pobitih Rusov, med njimi trupi generalov Ruskega in Radka Dimitrijeva.

Bivši cesar Karol v Švici.

LDU Bern, 21. maja. (DKU) Bivši cesar Karol se je sinoči priselil v Prangins (kanton Waadt ob Ženevskem jezeru).

Izdajatelj in odgovorni urednik.

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Poslano.

Vojaško sodišče je bilo uvedlo proti napor. Mraku sodno preiskavo. Zaslizane so bile vse relevantne priče in so se vršile temeljite poizvedbe na vse strani. Uspeh je bil ta, da so se očitki dezertacije strahopetnosti itd. izkali brez vsake podlage in je bilo kazensko postopanje glede teh deliktov povsem ustavljeno.

Ljubljana, 16. majnika 1919.

Odyetnik dr. Ivan Lovrenčič.

* Uredništvo ne prevzame za „Poslano“ nobene odgovornosti.

Prodaja se:

Domače platno, blago za ženske in moške obleke, žamet, kamleriki, platno, rjuh, sukanec, plahte za vozove, odeje za konje, vrči za mast in med, leseni škafi za vodo, ovijalni papir, papirne vrečice za špecerijsko blago, milo za pranje, toaletno milo, prav dober kavni nadomestek, cikorija, čajni esenc z rumom in drugo se ceno prodaja v skladišču „Balkan“ L. nadstropje. 618

Lepa, elegantna kožija na prodaj. Ponudbe pod „kožija“ na upravnishvo lista. 614

Prodaj 5000 komadov rezane strešne opeke po nizki ceni. Janez Jenko, Javernik, Gorenjsko. 645

3 črne lepe etamin bluze l. velikost so na prodaj. Kje, pove upravnishvo. 617

Sveža jajca po 65 vin kom. d ima v zalogi Osvold Dobeč, Ljubljana, Martinova cesta 15. 616

Klasični spisi ter muzikalije iz sedanje dobe, nad 160 snopičev, so za 100 K samo skupaj naprodaj Mestni trg 12 II nadstropje.

Prodaja se: Zidna opeka, ca 120 m² starih dobro ohranjenih bukovih desic za tla in ca 160 m² starih skril za skrilnato streho pri Robertu Smielowskem mestnem stavbeniku, Rimska c. 2. 599

Prodaj mlado lepo kravo mlekarico. Martin Svajger, Letuš, Rečica.

Revmatični. Aparat za termalno in parno kopel, dobro ohranjen, se prodaj. Najboljše in hitro zdravljenje. Ogleda se v pisarni vinske trgovine: Brata Motan, Glavni trg, Celje. 609

Kupi se:

Kupi se večja množina vrec za ogije. Ponudbe na upravo pod „Vreče“. 595

Kupiti ali vzameti v najem takoj dobro itočo trgovino ali gostilno. Ponudbe pod „L. B.“ poštino ležeče, Radovljica, Gorenjsko. 573 5-1

Vinske sode 50-500 l vsebine kupim. — Ponudbe na upravnishvo pod „Vinski sodi“. 597

Službe:

Iščeta se dva vrtna mojstra k večjemu vrtnemu aparatu „Rapid“ z električnim pogonom. Spricevala potrebna, plača po dogovoru. Sentjanški premogokop A. Jakl, Krmeji, Dolensko. 597

Gospodinja, ki je dovršila trgovski tečaj bi rada vstopila v vako pisarno kot praktikantinja. Gre tudi brezplačno. Ponudbe pod „Začetnica“ na upravo lista.

Trbovjska premogokopna družba sprejme proti takojšnjemu vstopu gospodično zmnožno popolnoma stenografije, strojepisja, slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. Reflektantje zmožne tudi hrvatskega jezika imajo prednost. Predstaviti se je osebno pri reprezentanci zgoraj omenjene družbe v Ljubljani, Knafljeva ulica 13 in sicer od 11-12 dop. in od 3-5 popoldne.

Dva stavbena risarja se sprejmeta za čas gradbenih del pri rudniku v Rajhenburgu. Reflektantje morajo imeti odgovarjajočo prakso pri uporabi graditve in mirjenju železnice. Tozadevne prošnje je vpsolati najpozneje do konca meseca maja na reprezentanco trbovjske premogokopne družbe v Ljubljani, Knafljeva ulica 13. Priložiti je prepise izprijeval, navesti je treba v prošnji plačilne pogoje, osebne podatke in reference.

DRVA

a bukova, več vagonov, se prodajo posameznim odjemalcem ter postavi o v hišo udi na drobno. Mizariji in trugarji dobe lepa debela bukova četrtina polena v vsaki množini. Naslov pove I. jugoslavanski anončni in informacijski zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Frančevo jabležje 5. 1124

Karbid

v vsaki množini dobavlja Breznik & Fritsch

trgovina z železino, Ljubljana, Sv. Petra cesta 17 od 1. 5. t. l. dalje se nahaja trgovina na Francem nabrežju št. 1, poleg trgovine I. C. Mayer pri franciskanskem mostu. 991

Najlepše darilo mladini

je povest slovenskega dečka iz pretekle svetovne vojske

DORE

Knjiga je lepo ilustrirana ter bo v mestu in na deželi vzbudila veliko zanimanje. Cena vezani knjigi je K 4.— Dobiva se v knjigarnah kakor tudi v Zvezni knjigarni v Ljubljani, Mariljin trg 8.

Zbirko zanimivih povesti in novel z Gorenjskega obsega knjiga:

„Šopek samotarke“

Spisala znana povsod priljubljena ljudska pesnica in pisateljica M. Komarova

Založila in izdala Zvezna knjigarna v Ljubljani, Mariljin trg 8. Cena vezani knjigi K 5.—, broširani K 4.—

Zdravilišče z žveplom**Varaždinske toplice**

(Hrvaško). 947

Železniška in poštna postaja, telefon, brzovaj.

Nov zdravilišni hotel. — Električna razsvetljava!

Staroznano, radioaktivno zdravilišče z žveplom + 58°C.

Priporočeno proti: protinu, revmatizmu, išiasu itd.

Zdravljenje s pitno vodo pri boleznih v vratu, jabolku, prsih, jetrih, želodcu in črevesnih boleznih.

Električna masaža. Blatne, ogljeno-kislene in solučne kopeli. — Odprto celo leto.

Krasna okolica. Novi hoteli. Moderna oprema.

Prospekti zastoj!

Zdravilišni zdravnik:

Dr. J. Lochert.

Ovojni papir

fin superior

bel in rujav, se prodaj.

Oddajo se le cele bale, oziroma role ali cel vagon. — Pisma pod „Ovojni papir“, Ljubljana, poštni predal 74.

Opozarjamo na brošuro:

„Kod naj se potegne pravična meja med Jugoslavijo in Italijo?“

Spisal prof. F. Seidl. Z enim zemljevidom. Založil odsek za zasedeno ozemlje.

Cena 1 krona.

Dobiva se po knjigarnah, v upravnishvih „Jugoslavije“ v Ljubljani, Celju, Mariboru, Ptuj in Novem mestu.

Vabilo k redn. občnemu zboru

mesarske zadrage v Ljubljani

ki se vrši v nedeljo dne 25. maja 1919 ob 10. uri dopoldne v mali dvorani „Mestnega doma“.

Vabijo se vsi redni člani ter tudi mesarji iz Ljubljanske okolice.

Posebnih vabil se ne bo razpošiljalo.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Računsko in blagajniško poročilo.
4. Pristop k društvu „Slov. obrtnikov“.
5. Včlanjenje okoljskih mesarjev.
6. Določitev zadrugi pristojbin (članarine).
7. Siučajnosti.
8. Nedeljski počitek.

Andrej Marčan, t. č. načelnik.

Pletene torbice

za trg izdeluje in razpošilja v vsaki množini in velikosti Pletarska šola Strnišče pri Ptuj. Zahtevajte ponudbo. Trgovci dobe popust. 1128

Oferiramo

melasno krmo K 46

lanenetropine K 200

za 100 kg brez vreč.

HUTER & Co., d. z.

O. Z. Medvode. 1129

Pisemski papir najfinnejše vrste

priporočaj

102

Marija Tičar, Ljubljana

Največja izbira umetniških razglednic

Izletniki na Bled:

Hotel Mangart na Bledu zopet odprt!

Vljudno naznanjam, da sem prevzel

hotel Mangart na Bledu

kjer bom postregel cenj. gostom z dobro pijačo ter okusnimi mrzlimi in gorkimi jedili. Za prenočišča in bivanje v seziji so na razpolago lepe sobe po zmernih cenah. — Priporočam se za mnogobrojni obisk z vsem spoštovanjem

M. Keržnik

bivši dolgoletni restavratore v „Nar. domu“ v Ljubljani.

Rudolf Žiherl
Angela Žiherl, roj. Soklič

Škofjaloka poročena Kranj

20. maja 1919.

Dražba

za plemo nesposob. žrebcev na Selu pri Ljubljani

V torek dne 27. maja 1919 ob 10. uri dopoldne bo v žrebčarni na Selu pri Ljubljani javna dražba 10 za plemenitev izločenih državnih žrebcev, 1 žrebeta in 2 plemenskih kobil.

Dražbe žrebcev in žrebeta se lahko udeleži vsakdo, posebno se opozarjajo dobri jahači. Stanje žrebcev je prav dobro.

Dražbe obeh plemenskih kobil se smejo udeležiti le konjerejci okrajnih glavarstev ljubljanske okolice, Krško, Novomesto in Kočevje pod običajnimi pogoji, ki so bili objavljeni za dražbo dne 15. aprila 1919.

Državna žrebčarna na Selu pri Ljubljani.

Najboljše

uspehe imajo oglaš v dnevniku „Jugoslavija“!

Ako iščete sluimate kaj napredaj oziroma hočete kaj kupiti ali zameniti tedaj inserirajte v Jugoslaviji

„Narodna knjižnica“

Snopič 1 in 2.

Valentina Vodnika**izbrani spisi.**

Cena 3 krone.

Natisnila in založila

Zvezna tiskarna v Ljubljani.

Poslavimo spomin Valentina

Vodnika s tem, da ga spoznamo!

Naročite takoj!

Gospodstvo polje naše Kosovo!

Dr. Bogumil Vošnjak:

Poglavje o stari slovenski demokraciji

Z epilgom dr. M. Županiča. — Iz angleščine preložil ing. V. Zupanc.

V Ljubljani 1919. — Natisnila in založila „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Cena 2 kroni.

Dr. Vošnjak, ki je živel ves čas vojske v inozemstvu, je informiral s tem spisom entento o našem koroškem vprašanju in pokazal, da smo bili Slovenci že od nekdanj demokracičen narod, ki si je sam volil svoje kneze. — Brošuro razširjate med ljudstvo, v vsako slovensko družino, v vsako slovensko hišo. Šole, društva i. dr., ki naroče več izvodov, dobe na vsakih 10 izvodov po 1 izvod brezplačno. Koroška je bila naša že od nekdanj in mora biti tudi v bodoče!

Spoznajmo Koroško — zavedajmo se svojih pravic do svoje zemlje!